

1. kvartal 2011

Norges Banks utlånsundersøkelse

Økt låneetterspørsel fra husholdninger

Norges Banks utlånsundersøkelse

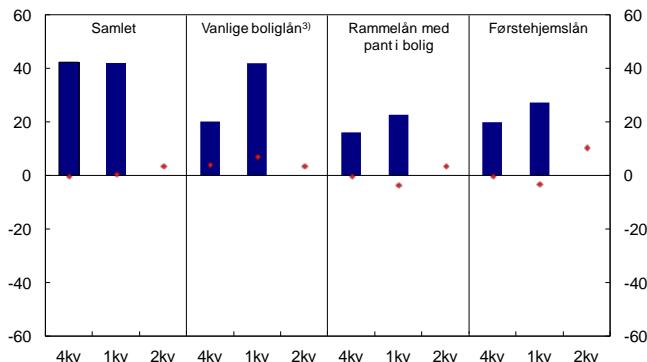
1. kvartal 2011

Bankene holdt kreditpraksisen om lag uendret overfor både husholdninger og foretak i 1. kvartal 2011. Bankene venter uendret kreditpraksis overfor husholdninger og foretak i 2. kvartal 2011. Låneetterspørsmålet fra husholdninger økte noe i 1. kvartal 2011. Det var samtidig en marginal økning i låneetterspørsmålet fra foretak. Fremover venter bankene om lag uendret låneetterspørsmål fra husholdninger og noe økt låneetterspørsmål fra foretak.

Norges Banks utlånsundersøkelse for 1. kvartal 2011 ble gjennomført i perioden 30. mars – 11. april 2011. Deltakerne i undersøkelsen ble bedt om å vurdere utviklingen i kreditpraksis og etterspørsmålet etter lån i 1. kvartal 2011 sammenlignet med 4. kvartal 2010, samt forventet utvikling i 2. kvartal 2011 sammenlignet med 1. kvartal 2011.

Bankene i undersøkelsen bruker en skala med fem alternativer for å svare om det er små eller store endringer i de ovennevnte forhold. Store endringer får dobbelt så stor vekt i beregningen av resultatene som små endringer. Til slutt vektes svarene med bankenes andel av endringen i utlån til henholdsvis husholdninger og foretak. De fremkomne nettotallene angis i en skala fra -100 prosent til 100 prosent. Dersom alle bankene i utvalget har svart at det er noe innstramming i kreditpraksis, vil nettotallet være -50 prosent. Dersom noen av bankene har strammet inn sin kreditpraksis noe uten at de andre bankene har endret kreditpraksis, vil nettotallet ligge mellom 0 og -50 prosent. Dersom alle bankene i utvalget har strammet inn sin kreditpraksis mye, vil nettotallet være -100 prosent.

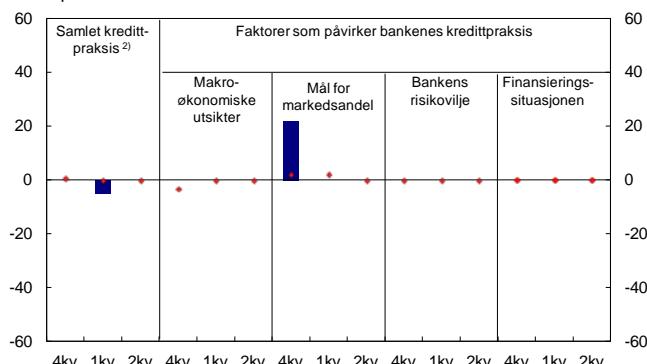
Figur 1 Etterspørsel etter lån fra husholdninger. Nettotall.^{1),2)} Prosent

1) Nettotall fremkommer ved å veie sammen svarene i undersøkelsen. De blå søylene viser utviklingen det siste kvartalet. De røde punktene viser forventet utvikling for neste kvartal. De røde punktene er forflyttet ett kvartal fram i tid
2) Negative nettotall betyr fallende etterspørsel
3) Nedbetalingslån med pant i bolig

Kilde: Norges Bank

Figur 2 Endring i kreditpraksis overfor husholdninger. Faktorer som påvirker kreditpraksisen. Nettotall.¹⁾ Prosent

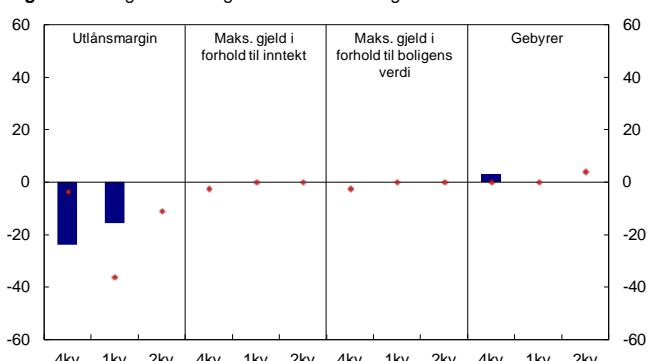

1) Se fotnote 1 i figur 1

2) Negative tall innebefatter innstramming i kreditpraksis

Kilde: Norges Bank

Figur 3 Endring i lånebetingelser for husholdninger. Nettotall.^{1),2)} Prosent

1) Se fotnote 1 i figur 1

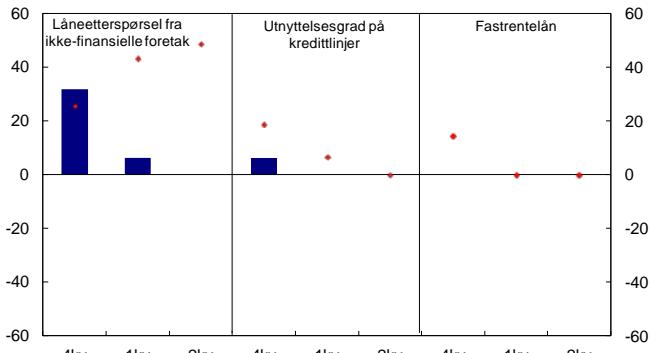
2) Positive tall for utlånsmargin betyr økt utlånsmargin. Positive tall for utlånsmargin og gebryrer betyr stramme kreditpraksis. Negative tall for maksimal gjeld i forhold til boligens verdi og inntekt innebefatter stramme kreditpraksis

Kilde: Norges Bank

Utlån til husholdninger

Bankene rapporterte om noe økt samlet låneetterspørsel fra husholdninger både i 4. kvartal 2010 og i 1. kvartal 2011, se figur 1. Forventningene for de

Figur 4 Etterspørsel etter lån fra ikke-finansielle foretak og utnyttelsesgrad på kredittlinjer. Nettotall.^{1),2)} Prosent

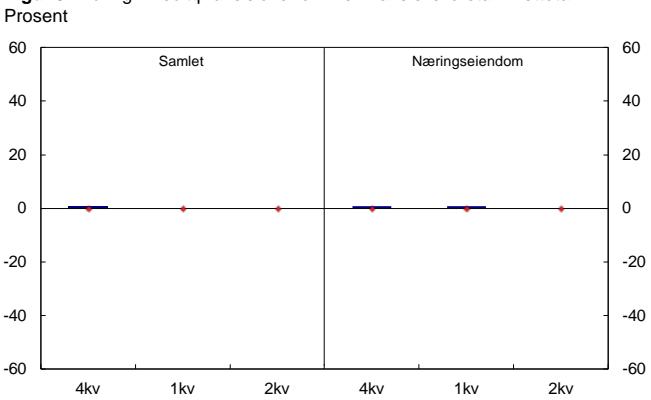

1) Se fotnote 1 i figur 1

2) Positive nettotall betyr økt etterspørsel / økt utnyttelsesgrad på kredittlinjer

Kilde: Norges Bank

Figur 5 Endring i kreditpraksis overfor ikke-finansielle foretak. Nettotall.^{1),2)}

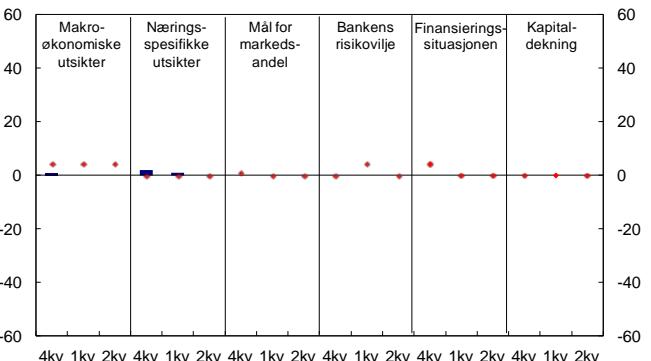

1) Se fotnote 1 i figur 1

2) Negative tall innebærer innstramming i kreditpraksis

Kilde: Norges Bank

Figur 6 Faktorer som påvirker kreditpraksisen overfor ikke-finansielle foretak. Nettotall.^{1),2)} Prosent

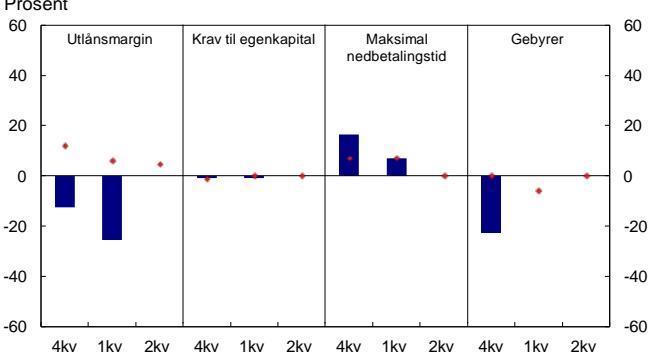

1) Se fotnote 1 i figur 1

2) Negative tall betyr at faktoren bidrar til innstramming i kreditpraksis

Kilde: Norges Bank

Figur 7 Endring i lånebetingelser for ikke-finansielle foretak. Nettotall.^{1),2)}

1) Se fotnote 1 i figur 1

2) Positive tall for utlånsmargin betyr økt utlånsmargin. Positive tall for utlånsmargin, krav til egenkapital og gebyrer og negative tall for maksimal nedbetalingstid innebærer strammere kreditpraksis

Kilde: Norges Bank

samme kvartalene var imidlertid at etterspørselen skulle være om lag uendret. Etterspørselsøkningen fordelte seg på ulike typer boliglån (nedbetalingslån, rammelån og førstehjemslån). Bankene venter nær uendret samlet låneetterspørsel fra husholdninger i 2. kvartal 2011.

Samlet kreditpraksis overfor husholdninger var nær uendret i 1. kvartal 2011, se figur 2. Enkelte banker meldte imidlertid om fortsatt innstramming i forbindelse med tilpasning til Finanstilsynets retningslinjer for forsvarlig utlånspraksis.¹ Fremover venter bankene uendret kreditpraksis overfor husholdninger.

Bankene rapporterte om fallende utlånsmargin i 1. kvartal 2011, men i mindre grad enn forventet, se figur 3. Utlånsmarginen ventes å falle ytterligere fremover.

Utlån til foretak²

Bankene rapporterte om en liten økning i etterspørselen etter lån fra foretak 1. kvartal 2011, se figur 4. Økningen var mindre enn forventet. Fremover venter bankene ytterligere økning i foretakenes samlede låneetterspørsel.

Bankenes kreditpraksis overfor foretak var uendret i 1. kvartal 2011, se figur 5 og 6. Bankene venter ingen endring i kreditpraksisen overfor foretak fremover.

Bankene rapporterte om ytterligere reduksjon i utlånsmarginen i 1. kvartal 2011, se figur 7. Maksimal nedbetalingstid økte svakt, som forventet. Fremover ventes nær uendrede lånebetingelser for foretak.

¹ Se www.finanstilsynet.no for ytterligere informasjon

² Ikke-finansielle foretak